

Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi
International Journal of Teaching Turkish as a Foreign
Language

Geliş/Received: 01.03.2023 Kabul/Accepted: 14.06.2023

Yemenli Öğrencilerin Türkçe Öğretiminde Anlatmaya Yönelik Dil Becerilerinde Karşılaştıkları Sorunlar

Tawfik Abdo Taher AL-SHARABI^a

Sebile AL-SHARABI^b

^a Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı dil olarak Türkçe Eğitimi, Doktora öğrencisi, TÜRKİYE, alsharabitawfik@gmail.com
ID : 0000-0001-8653-6364

^b Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Hadis alımı YL öğrencisi, TÜRKİYE, sebiledemir37@hotmail.com
ID : 0000-0001-5727-8917

Öz. Yabancı dil öğretilirken öğrenen kitlenin anadili bu süreçte önemli bir role sahiptir. Bireyin anadili, öğrenilen dilin öğrenimi esnasında kendisine yardımcı olabildiği gibi birçok güçlük de yaratabilmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmeye başlayan Yemenli öğrenciler, kendi ana dilleri olan Arapça üzerine kurulmuş ve biçimlenmiş bir gramer bilgisine ve kavramlar dünyasına sahiptirler. Bu durum Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretilmesinde birçok problem ortaya çıkarmaktadır. Bu problemler temelde Türkçe ve Arapça arasındaki farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) orta seviyesinde (B1-B2) okuyan Yemenli öğrencilerin Türkçe öğretiminde anlatmaya yönelik dil becerilerinden hem yazma hem de konuşma becerilerinde karşılaştıkları sorunlar üzerine bir değerlendirme yapmaya çalışmaktır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Yemenli öğrencilerin hangi aşamalarda zorlandıklarına, yazma mı yoksa konuşma becerisinin mi onlara daha zor geldiğine dair inceleme yapılacaktır. İnceleme sonucunda bu sorunlara çözüm üretilmeye çalışılacaktır. Araştırma sonucu olarak Yemenli öğrencilerin Türkçe öğretiminde anlatmaya yönelik konuşma ve yazma becerilerinin yeterince gelişmemiş olduğu, konuşma ve yazma kurallarının yeterince anlaşılmamış olduğu, Türkçe kelimeleri ve cümleleri hatasız öğrenemedikleri, gramer kurallarının yeterince öğrenilmediği ve anlatımın öğrenciler tarafından net anlaşılmadığı saptanmıştır. Bu eksiklerin sebebinin ana dil ile öğrenilen dil arasındaki fonetik, anlam ve dil bilgisi farklarından, öğrenci ve öğreticinin eğitim sürecinde gerekli tüm çabayı sarfetmediklerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Araştırmada var olan sınırlılıklar şu şekildedir: Araştırma Yemenli öğrencilerin Türkçe öğretiminde anlatmaya yönelik dil becerilerinde (yazma- konuşma) karşılaştıkları sorunlar üzerine bir değerlendirme yapmaktadır. Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yazma ve konuşma becerileri öğretilirken ne, nasıl anlatılmalı sorularına cevap aramaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yemenli öğrenciler, Türkçe öğretimi, Konuşma ve yazma becerileri, Yabancı dil öğretimi, Kavramlar, Sorunlar, Dil öğrenimi, Gramer kuralları.

Problems Encountered by Yemeni Students in their Language Skills for Expression in Teaching Turkish

Abstract. While teaching a foreign language, the native language of the learners has an important role in this process. An individual's mother tongue can not only help him or her while learning the learned language, but also create many difficulties. Yemeni students, who have started to learn Turkish as a foreign language, have a grammatical knowledge and a world of concepts based on their mother tongue, Arabic. This situation creates many problems in teaching Turkish as a foreign language to Yemeni students. These problems are mainly due to the differences between Turkish and Arabic. The aim of this study is to try to make an evaluation on the problems that Yemeni students studying at the intermediate level (B1-B2) at Sakarya University Turkish Teaching Center (TÖMER) encounter in both writing and speaking skills, which are language skills for teaching Turkish. An examination will be made on which stages Yemeni students have difficulty in teaching Turkish as a foreign language, and whether writing or speaking skills are more difficult for them. As a result of the review, it will be tried to find solutions to these problems. As a result of the research, it was determined that the speaking and writing skills of Yemeni students in Turkish teaching were not sufficiently developed, the rules of speaking and writing were not understood enough, they could not learn Turkish words and sentences without mistakes, the grammar rules were not learned enough and the expression was not clearly understood by the students. It has been determined that the reason for these deficiencies is the phonetic, semantic and grammatical differences between the mother tongue and the learned language, and the fact that the student and the teacher do not make all the necessary efforts in the education process. The limitations of the research are as follows: The research was limited to the expression (writing and speaking) skills of Yemeni students studying at the intermediate level (B1-B2) at Sakarya University Turkish Teaching Center (TÖMER) in the 2021-2022 academic year, and the demographic information forms and mistakes made by these students in their speech.

Keywords: Yemeni students, Turkish teaching, Speaking and writing skills, Foreign language teaching, Concepts, Problems, Language learning, Grammar rules.

1. GİRİŞ

2005'te Sakarya Üniversitesi bünyesinde kurulan ve halen faaliyetine devam eden Türkçe Öğretim Merkezinde (TÖMER) yabancı dil olarak Türkçe öğretilmektedir. Son yıllarda Sakarya Üniversitesindeki Türkçe Öğretim Merkezinde Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin sayısı arttığı için öğretim elamanlarının katkılarıyla, yabancılara Türkçe öğretimi bugünkü seviyesine gelmiştir.

Yabancı öğrencilere Türkçe öğretiminde dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Türkçe öğretiminde hem anlatım hem de anlama becerileri öğrencilere kazandırılmalıdır. Aynı zamanda bu becerilerle birlikte öğretilen dilin kültürü de farklı ülkelerden gelen, doğal olarak da farklı bir kültür çevresinde yetişmiş öğrencilere aktarılmalıdır. Bu sebeple öncelikle yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken anlatım dil becerileri (yazma ve konuşma) kazandırılmasının daha avantajlı olacağı düşünülmektedir.

Yabancı öğrencilerin Türkiye'de Türklerle sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri için etkili bir iletişime ihtiyaçları vardır. Bu etkili iletişim aracı da şüphesiz insanların her devirde kullandıkları dil olmuştur. Yazılı anlatımın temeli ve zihinler arasında bir köprü kurabilmenin aracı dildir ve bunun da kaynağı kelimelerdir. Yakıcı vd.'a göre (2010, s. 191) duyguları ve düşünceleri anlatmanın yolu sözlü ve yazılı anlatımdır. Bu anlatımların kaynağı da cümlelerdir. Yani bir anlatımı oluşturabilmek için dilin kaynağı olan kelimeleri anlamlı bir düzen halinde bir araya getirerek aktarabilmektir. Aynı zamanda Karaağaç'a göre (2013) dil, insana ait olduğu gerçek dünyadan ayrı ve onun kanunlarına bağlı olmayan yapay bir dünya kurma ve tabiata tarihi katma imkân veren, toplumsal uzlaşıya dayalı bir saymacalar sistemi ve ses-anlam ilişkisi bütünüyle nedensiz olan, seslerden örülü ortak nesnelere toplamıdır. Nitekim Arı da (2011,123-127) dilin anlama ve anlatma becerilerinin bir alt açılımı olarak kabul edilen okuma, yazma,

dinleme, konuşma becerilerinden oluştuğunu; dinleme ve okumanın anlamaya yönelik dil becerilerini, konuşma ve yazmanın da anlatmaya yönelik dil becerilerini oluşturduğunu dile getirir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dikkatli olunması ve eksiklerin tespit edilmesi gerekmektedir. Nitekim Ülper ve Çetinkaya'a göre (2016) öğrenciye dil öğrenirken neleri doğru neleri yanlış yaptığı ile ilgili dönüt vermek öğrencinin öğrenme sürecinde daha aktif olmasını sağlamaktadır. Elturan'ın (2019) yaptığı araştırmaların sonucuna göre öğrencilerin çoğu geri bildirim almayı istemektedir. Öğrencilerin genellikle konuşma, yazma ve okuma alanında geri bildirim almak istedikleri, dinleme alanında geri bildirim pek ihtiyaç duymadıkları yapılan çalışmalarda ortaya çıkmıştır.

Yabancı öğrencilerin Türkçe öğretiminde en önemli becerilerden biri olan konuşma becerisi sadece eğitim alanında değil, günlük yaşamda da sıkça kullanılmaktadır. Konuşma becerisi, dil öğrenme sürecinin gerçek hayatta kullanılabilmesini sağlar. Bir dili yalnızca okuma ve yazma becerisiyle öğrenmek, dilin pratik uygulamalarında eksiklik yaratabilir. Konuşma becerisi sayesinde, Türkçeyi gerçek yaşam senaryolarında kullanabilir, Türk insanlarıyla etkileşime geçebilir ve günlük konuşmalarda öğrencinin kendisini ifade edebilir. Bu sebeple Özbay ve Çetin (2011, s.156) yaptıkları çalışmada şöyle bir tespitte bulunmuşlardır: "Dilin temel işlevi bireyler arasında iletişimi sağlamak olduğu için Türkçe eğitiminin en önemli amaçlarından biri de bireyin anlatma becerilerini (konuşma ve yazma) en üst seviyeye çıkarmaktır." Yine Özbay ve Çetin'e göre konuşma ve yazma becerilerini bir arada geliştirmek için, öğrencilere sınıf içinde veya evde ödev olarak konuşma ve yazma etkinlikleri sunulabilir. Örneğin, öğrencilerin bir konu hakkında konuşmalarını veya bir makale yazmalarını isteyebilirsiniz. Bu etkinlikler, öğrencilerin hem konuşma hem de yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Aynı zamanda konuşma becerilerini geliştirmek için öğrenciler Türkçe konuşmaya teşvik edilmelidir. Onları sınıfta aktif olarak konuşmaya teşvik ederek ve öğretmenleriyle ve sınıf arkadaşlarıyla sık sık Türkçe konuşmalarını sağlayarak bu becerileri geliştirilebilir. Ayrıca öğrencilerin Türkçe konuşmalarını kaydetmeleri ve daha sonra dinlemeleri ve değerlendirmeleri sağlanabilir. Göçer'e göre (2015) Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin de konuşma becerisini ön planda tutarak, konuşma becerisinin yabancı dil öğreniminde diğer becerilerden daha önemli olduğunu dikkate almaları gerekmektedir. Yemenli öğrencilerin Türkçe öğrenirken konuşma ve yazma becerilerini geliştirmek için uygun yöntemler kullanılmalıdır. Her öğrencinin farklı öğrenme tarzları ve gereksinimleri olacağından, öğretmenlerin öğrencilerine uygun yöntemler bulmak için esnek ve yaratıcı olmaları önemlidir.

1.1 Yazma ve konuşma becerilerinde karşılaşılan sorunlar

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Yemenli öğrencilere dört becerilerin (yazma, konuşma, dinleme ve okuma) aktarılması gerekmektedir. Bu dil becerileri içerisinde ilk kullanılmaya başlanan ve en çok kullanılan konuşmadır. Nitekim yabancı öğrencilerin kişilerle iletişim kurabilmesi için akıcı konuşması gerekmektedir. Bu nedenle yabancı öğrenciler konuşma becerilerini geliştirmeleri önemlidir. Nitekim Shumin'e göre (2002) "Konuşma becerilerinin geliştirilmesi için öncelikle dilbilgisi yeterliğini göz önüne almak gerekir. Dilbilgisi yeterliği, dilbilgisi yapılarını doğru bir şekilde anlamayı, kullanmayı ve akıcı konuşmayı gerektirir". Yabancı öğrencilerin Türkiye'de okumak için yazma ve konuşma becerilerinin daha fazla geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen birçok öğrenci gibi Yemenli öğrencilerden de Türk dilinin ekleşme düzeni, söz dizimi gibi unsurlarını kavramaları ve dili bu unsurlara uygun kullanmaları beklenmektedir. Türkçeyi Yemenli veya Arap öğrencilere öğretme süreci, ana dili ve hedef dil arasındaki birçok farklılık nedeniyle diğer dillerden farklılık göstermektedir. Göktaş ve Karataş'a göre (2022, s.32) Arapça ile Türkçenin yazım kurallarındaki en büyük farklılardan biri Arap harflerinde Türkçedeki gibi küçük harf ve büyük harf ayrımının olmamasıdır. Bu durum bile öğrencilerin ileri düzeyde yazım hatası yapmasına neden

olmaktadı. Genel olarak ana dili Arapça olup yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve Latin harflerini bilmeyen öğrencilerin, özellikle yazma becerisinde yazım kurallarını uygulamaları ve cümle düzeni kurmaları çok zor olmaktadır. Çünkü, cümle düzeni Türkçede soldan sağa, Arapçada tam tersi sağdan sola doğrudur. Bu durum öğrencilerin konuşma becerisinin gelişimini de olumsuz etkilenmektedir. Mesela cümle öğelerinin sıralanışı Türkçede özne, nesne ve yüklem şeklinde iken Arapçada fiil, özne ve nesne (meful) şeklindedir. Aynı zamanda Candaş-Karababa'ya göre (2009, s.273) Türkçeyi öğrenirken harfleri seslendirmede, sesleri algılamada ve yazmada çeşitli sorunlar yaşanır. Örneğin, ana dili Arapça olan bir öğrencinin “ö” sesini çıkarabilmesi çok zordur. Çünkü bu ses, kendi dilinde bulunmamaktadır. Yemenli öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlardan biri de eklerin, özellikle de belirtme durumu ekinin (-ı, -i, -u, -ü) kullanımınıdır. Ayrıca Açık'a göre (2008, s.8) “Türkçenin sondan eklemeli yapısı ve büyük- küçük ünlü uyumu ile nadiren de olsa ünsüz uyumundan kaynaklanan yazım yanlışlarının yanında isim hal eklerinin kullanılışıyla ilgili sorunlar da mevcuttur.”

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Yemenli öğrenciler için tek taraflı bir eylem gerektiren dinleme ve okuma-anlama becerilerinin kazanılması yazma becerisine nazaran daha kolaydır. Çünkü konuşma ve yazma becerilerinde bir cümle kurulduktan sonra gönderici devre dışı kalır ve cümlenin anlaşılması tamamen alıcıya bırakılır. Bu durum öğrenciler için özellikle sınav aşamasında oldukça önemlidir. Bu sebeple yazma ve konuşma becerilerini kendi maksadını en bariz şekilde karşı tarafa aktarabilecek seviyeye getirmesi gerekmektedir. Nitekim yazmanın hem ana dilinde hem de yabancı dilde son derece zor baş edilen bir alan olması, öğrencinin ve öğreticinin ortak gayretini gerektirir (Kroll'dan akt. İnan, 2014, s. 621).

Konuşma becerisinde Arapça konuşanların, özellikle Kuzey Arapçası konuşan Arapların gırtlak ve dil yapısındaki farklılıkların beraberinde getirdiği fonetik problemler vardır. Bunlardan biri K, Ç, H, I, Ö, P, V, Ş, Ü seslerinin zor çıkarılmasıdır. Nitekim Yemenli öğrenciler çoğunlukla Türkçe konuşurken zihninde oluşan cümleler Arapça şekliyle oluşup alıcıya iletmeye çalışılmaktadır. Ancak Türkçe ile Arapça arasında cümle yapısı ve yazı şekli bakımından çok fark vardır. Melanlıoğlu'na göre (2012) dilbilgisi konularının soyut bir nitelik taşıması, öğretiminde birtakım problemlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özellikle Türkçe eklerin öğretimi konusunda yabancıların çeşitli problemler yaşadığı, yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur. Kırmızı ise (2013, s. 807) dil öğretim sürecinde dil bilgisine yer verilme amacının, dilin daha etkili kullanılmasının öğretilmesiyle dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi olduğuna dikkat çekmektedir.

Arapçada bulunmayan bazı seslerden dolayı Yemenli öğrenciler bazı problemlerle karşılaşmaktadır. Türkçedeki “ş” ve “ç” sesleri yerine Arapçada “ش”, “p” sesi yerine de “ب” sesi bulunmaktadır. Ana dili Arapça olan öğrenciler arasında bu seslerin Türkçesinden çok Arapçasının kullanım eğilimi istisnasız denecek kadar fazladır. Aynı şekilde Yemen'de bazı şehirlerde “ج” yerine “ق” harfi kullanılmaktadır. Bu durum Türkçedeki “c ” ve “g” seslerinin Yemenli öğrenciler tarafından kullanımını zorlaştırmaktadır. Mesela Taiz şehrinde yaşayan öğrencilere “c” sesinin “g” gibi değil de Arapçadaki “ج” gibi seslendirilmesi gerektiği benimsetildikten sonra, bu seferde bazı öğrenciler tarafından genelleme yapılarak Türkçe kelimelerde yer alan “g” sesinin de “c” sesiyle çıkarılmaya başlandığı gözlemlenmektedir. “Gece” kelimesinin “cece”, “zengin” kelimesinin “zencin” şeklinde söylenmesi buna örnektir.

1.2 Amaç

Bu çalışmanın amacı, Sakarya Üniversitesi Türkçe öğretim merkezinde (TÖMER) okuyan Yemenli öğrencilerin Türkçe öğretiminde anlatmaya yönelik üretim becerilerinden hem yazma hem de konuşma

becerilerinde karşılaştıkları sorunlar üzerinde bir değerlendirme yaparak Yemenli öğrencilere özellikle üretim becerilerinin (yazma- konuşma) kazandırılmasında nasıl bir yol izleneceği sorusuna cevap bulmaya çalışmaktadır.

1.3 Problem

Araplara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrenciler bazı zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bu zorluklardan biri de Arapça konuşan öğrencilerin üretim becerilerinde (yazma ve konuşma) karşılaştıkları zorluklardır. Bu çalışmada Yemenli öğrenciler özelinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde üretim becerilerinin (yazma ve konuşma) hangi alanında (ses bilgisi, anlam bilgisi ve söz dizimi) zorlandıkları ve öğrencilerin söz konusu becerilerde yaptıkları yanlışlar incelenecektir.

1.4 Sınırlılık

Araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde (TÖMER) orta seviyede (B1-B2) öğrenim gören Yemenli öğrencilerin üretim (yazma ve konuşma) becerileri ile ve bu öğrencilerin demografik bilgi formları ve konuşmalarında yaptıkları hatalar ile sınırlandırılmıştır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem Fraenkel, Wallen ve Hyun'a göre (2012) tek bir çalışmada hem nitel hem de nicel yöntemlerin kullanımını içerir. Tarama araştırmaları, büyük bir örneklem grubu içerisinden tutum, davranış gibi özelliklere yönelik bilgi toplamaya yarayan araştırma türüdür. Burdan yola çıkılarak Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) orta seviyede (B1-B2) okuyan 20 Yemenli öğrencinin yapılan sınavlarda yazma ve konuşma becerilerinde karşılaştıkları zorluklar, yazılı ve sözlü anlatımlarındaki yanlışlar karma yöntem ile belirlenmiştir.

2.1 Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkçe öğrenen Yemenli öğrenciler, örnekleme ise 2021-2022 eğitim- öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) orta seviyedeki (B1-B2) 20 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem tespiti nitel örnekleme yöntemiyle yapılmıştır.

2.2 Veri Toplama Yöntemi ve Aracı

Bu araştırma, doküman/kayıt incelemesi ve görüşme yöntemleri kullanılarak Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) orta seviyedeki (B1-B2) Türkçe öğrenen 20 Yemenli öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara yazılı ve sözlü sınavlar uygulanmış, sözlü sınavın ses kaydı alınmıştır. Yazılı sınavda içerisinde cinsiyet ve yaş sorularının bulunduğu demografik bilgi formları verilmiştir. Bu sınavda öğrencilere yazma becerilerini ölçmek amacıyla iki soru sorulmuştur. Bu sorular şunlardır: Tanıdığınız birine mektup yazınız, Teknoloji olmadan hayatımız nasıl olurdu? Açıklayınız. Katılımcıların konuşma becerisini ölçmek üzere uygulanan sözlü sınavda ise şu sorular yöneltilmiştir: Günlük hayatınızı nasıl geçirdiğini anlatınız. Gelecekteki planlarınızı bize anlatır mısınız?

Sözlü ve yazılı sınav sonucunda öğrenciler değerlendirilmiş ve araştırma verileri elde edilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde, içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Analiz sürecinde elde edilen veriler kodlanarak her bir öğrenciye bir kod adı verilmiş (YTÖ1: Yemenli Türkçe öğrenen 1 gibi), böylelikle katılımcılar gizli tutulmuştur.

3. BULGULAR

Çalışmamızda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Yemenli öğrenciler orta seviyede (B1-B2) konuşma kayıtlarından, öğrencilere verilen ödevlerden ve seviye belirleme sınavlarındaki yazılı cevaplarından 20 öğrencinin karşılaştığı güçlükler belirlenerek yaptıkları yanlışlar kategorize edilmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmanın örneklemini, 2021-2022 eğitim- öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) eğitim alan orta seviyedeki (B1-B2) öğrencilerdir. Katılımcıların cinsiyet ve yaş grupları ise şöyledir:

Tablo 1

Öğrencilerin cinsiyet ve yaş grubu dağılımları:

Cinsiyet	N	Toplam	Yaş grubu	N	Toplam
Erkek	16	%80	18-25	18	%90
Kadın	4	%20	26+	2	%10
Toplam	20	%100	Toplam	20	%100

Tabloya baktığımızda orta seviyede (B1 ve B2) okuyan Yemenli öğrencilerden çalışmaya katılan 20 öğrencinin 16'sı erkek, 4'ü kadındır. Yüzdeler oran erkeklerde %80 iken kadınlarda %20'dir.

Aynı zamanda araştırmaya katılanların yaş grubu hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre çalışma grubuna dâhil olan öğrencilerin %90'ının (18 kişi) yaşları 18 ile 25 yaş arasında, %10'unun (2 kişi) yaşları 26 ve üzerindedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çoğunlukla İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları kullanılmaktadır. Bu ders kitaplarında dört beceri işlenerek öğrencilere Türkçe öğretilmektedir. Yabancılar İçin İstanbul Ders Kitaplarına baktığımızda dil seviyelerine göre ayrıldıklarını görmekteyiz. Bu seviyelerden orta seviye (B1 ve B2) kitaplarında yazma ve konuşma becerileri yer almaktadır. Bu ders kitapları incelenerek anlatıma yönelik yazma ve konuşma becerilerinin orta seviyede (B1 ve B2) hangi ünite ve sayfa aralığında olduğunu gösterilecektir.

Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde de (TÖMER) eğitim- öğretim materyali olarak İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarının kullanıldığı görülmüştür. İstanbul Yabancılar İçin Ders Kitaplarında yer alan yazma ve konuşma becerilerin temel amacı, öğrencileri farklı yazma deneyimleriyle ve farklı konuşma konularıyla karşı karşıya getirmektir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarındaki yazma ve konuşma konularının ne kadar yoğun olduğunu 2. ve 3. Tablolarda gösterilecektir.

Tablo 2

Orta seviye (B1) İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitapları yazma ve konuşma becerileri

B1 kitabı	Ders	Yazma	Konuşma	S. Numarası
1. Ünite		A. Hayâlimizdeki ev	A. Pazarlık yapma	A. 11
		B. İş bölümü	B. Ev problemleri	B. 15
		C. Geçmişimiz	C. İstanbul'daki ilk günümüz	C. 19
2. Ünite		A. İş ilanı	A. Çalışma hayatımız	A. 27
		B. Başarılarımız	B. Hayatımızdaki küçük başarılar	B. 31
		C. Hayalimizdeki meslek	C. Meslekler	C. 35
3. Ünite		A. Diyetisyende	A. Sporcu ile röportaj	A. 42
		B. Günlük tutma	B. Dünyanın en yaşlı	B. 45
		C. Üzüntülerimiz	İnsanı ile röportaj C. Hastayım	C. 49
4. Ünite		A. Zekâ alanlarımız	A. Zekâ alanını bulma	A. 57
		B. Çocuk eğit mi	B. Yabancı dil eğit mi	B. 60
		C. Mektup yazma	C. Üzüntülerimiz	C. 63
5. Ünite		A. Hayalleriniz	A. Varsayalım	A. 71
		B. Pişmanlıklarımız	B. Hayatımızın dönüm noktaları	B. 75
		C. Seçim vaatleri	C. Ne zaman yaparsınız?	C. 79
6. Ünite		A. En yakın arkadaşımız	A. Arkadaşlık yolları	A. 87
		B. Mektup	B. Aile ve akrabalık ilişkileri	B. 93
		C. Ülkelerarası komşuluk	C. Komşuluk ilişkilerimiz	C. 96

Tablo 2'de görüldüğü gibi orta seviye (B1) İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitabında yazma ve konuşma becerilerine tüm ünitelerde yer verilmiştir. Yabancılar İçin İstanbul Ders Kitabı B1 düzeyde 36 adet hem yazma hem de konuşma becerileriyle ilgili konular tespit edilmiştir. Söz konusu konuların etkinlikleri incelendiğinde etkinliklerin orta seviyede yazma ve konuşma becerisi kazandırmayı amaçladığı görülmüştür.

Tablo 3

Orta seviye (B2) İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitapları yazma ve konuşma becerileri

B2 Ders kitabı	Yazma	Konuşma	S. Numarası
1. Ünite	A. Seyahat hazırlıkları	A. Seyahat yeri	A. 11
	B. Ülkemizde turizm	B. Turizm çeşitleri	B. 15
	C. Gezi yazısı	C. Tatil planı	C. 18
2. Ünite	A. Teknoloji olmadan	A. Teknolojinin gelişimi	A. 28
	B. Mucitlere mektup	B. Geçmişten günümüze iletişim	B. 33
	C. Ulaşım aracı tasarlama	C. Ulaşım araçlarının gelişimi	C. 38
3. Ünite	A. Evleneceğim insan	A. Coğrafyanın karaktere etkisi	A. 47
	B. Burçlar	B. Dört mevsim	B. 51
	C. Mektup yazma	C. Müziğin etkisi	C. 55
4. Ünite	A. Kıyafet seçimi	A. Marka-moda ilişkisi	A. 62
	B. Evlilik modası	B. Alışveriş bağımlılığı	B. 66
	C. Sosyal kimlik ve moda	C. Ülkelere göre giyim	C. 69
5. Ünite	A. Sunum hazırlama	A. Özetleme	A. 77
	B. İstanbul'da bir tur	B. Sunum yapma	B. 81
	C. İcat tasarlama	C. Teknoloji bağımlılığı	C. 85
6. Ünite	A. Dil yanlışları	A. Yanlış anlaşılmalara	A. 94
	B. Reklam metni yazma	B. Çok yönlü sanatçılar	B. 99
	C. Bilmediklerimiz	C. Atasözü açıklama	C. 103

3. Tabloyu incelediğimizde orta seviye (B2) ders kitabında yazma ve konuşma becerileri tüm ünitelerde gösterilmiştir. İstanbul Yabancılar İçin Ders Kitabı B2 düzeyinde 36 adet hem yazma hem de konuşma becerilerinin konuları tespit edilmiştir. Söz konusu konuların etkinlikleri incelendiğinde etkinliklerin orta seviyede yazma ve konuşma becerisi kazandırmayı amaçladığı görülmüştür.

Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinde ses bilgisine dair tespit edilen bazı yanlışlar şu şekildedir:

Teknoloji olmadan hayatımızda eksik olur. (YTÖ12) bu cümledeki yanlış ünlü uyumundan kaynaklanmaktadır. Doğrusu *hayatımızda* diye yazılmalıdır.

Kardeşim sana seviyorum. (YTÖ9) Cümledeki yanlış iyelik ekinin yanlış kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *seni* şeklindedir.

Sen bana affet. (YTÖ7) Cümledeki yanlış iyelik ekinin yanlış kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *beni* şeklindedir.

...tukatırken böyle... (YTÖ5) Cümledeki yanlış fiilin yanlış kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *tokat atarken* şeklindedir.

Her dukana gerip çay veriyormiş. (YTÖ17) İlk kelime grubundaki yanlış kelimelerin telaffuzundan kaynaklanmaktadır. Doğrusu *dükkana girip* şeklindedir. İkinci hata ise ünlü uyumundan kaynaklanmaktadır. Doğrusu *veriyormuş* şeklindedir.

Bu kişi akıllı ve zaki bir ... (YTÖ8) Cümledeki yanlış kelimenin hatalı telaffuzundan kaynaklanmaktadır. Doğrusu *zeki* şeklindedir.

Ona tahtet etmiştir. (YTÖ6) Cümledeki yanlış kelimenin yazım ve telaffuz yanlışından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *tehdit* şeklindedir.

Ses bilgisiyle ilgili bu yanlışlar hem yazma hem de konuşma becerileriyle ilgilidir. Görüldüğü gibi yukarıdaki ses bilgisi yanlışlarının daha fazla ünlü uyumu ve ünlü harflerin karıştırılmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tablo 4

Yazma ve konuşma becerilerinde ses bilgisi yanlışları

Ses bilgisi	Toplam
Ünlü harflerin karıştırılması	%23
Ses olayları	%3
Ünlü uyumu	%37.34
Kelimedeki yazım yanlışları	%16
Kelimedeki telaffuz yanlışları	%20.66
Toplam	%100

Yazma ve konuşma becerilerinde ses bilgisi yanlışları alanında 20 öğrencinin hem yazılı anlatım kağıtlarında hem de sözlü anlatım ses kayıtlarında 206 yanlış tespit edilmiştir. Tablo 4'te görüldüğü gibi ünlü uyumunda %37.34, ses olaylarında %3, ünlü harflerin karıştırılmasında %23, kelimelerin yazımında %16 ve kelimenin telaffuzunda %20.66 oranında yanlış tespit edilmiştir.

Yemenli öğrencilerin B1 ve B2 seviyesinin sonunda hem yazılı hem de sözlü seviye bitirme sınavı sonuçlarına göre öğrencilerin yazma ve konuşma becerilerindeki hataların cümlelerdeki eksik kelimedenden, gereksiz kelime kullanımından, cümlede bir kelime yerine farklı anlamda bir kelime kullanımından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinde anlam

bilgisinde tespit ettiğimiz bazı yanlışlar şu şekildedir:

Ben aileme sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum. (YTÖ12). Cümledeki yanlış, gereksiz kelime kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu aynı anlama gelen kelimelerden birini kullanmaktır.

Ana. Temel konumuzu tartışarak bir çözüm...(YTÖ13) Cümledeki yanlış, gereksiz kelime kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu bu iki kelimedenden birini kullanmaktır.

Bu iki sınav arasındaki *ayrıcalık* tespit edemem. (YTÖ19) Cümledeki yanlış, yanlış anlamda kelime kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *farkı* şeklindedir.

Tablo 5

Yazma ve konuşma becerilerinde anlam bilgisi yanlışları

Anlam bilgisi	Toplam
Eksik sözcük kullanımı	%32,88
Yanlış anlamda sözcük kullanımı	%45
Gereksiz sözcük kullanımı	%22.12
Toplam	%100

Yazma ve konuşma becerilerinde anlam bilgisi yanlışları 5. tabloda üç bölümde gösterilmiştir. Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinde anlam bilgisi bölümünde öğrencilerin 112 yanlış yaptıkları tespit edilmiştir. Yanlış anlamda sözcük kullanımı %45, eksik sözcük kullanımından kaynaklı yanlışlar %32,88, gereksiz sözcük kullanımı yanlışları ise %22,12 oranındadır.

Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinde söz dizimiyle ilgili bazı yanlışlar şu şekildedir:

Ben çalışırım her zaman kitaplarımı. (YTÖ12) Cümledeki yanlış, kelimenin öge dizilişi yanlışından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *Ben her zaman kitaplarımı çalışırım* şeklindedir.

İnsanlar Büyüdük zaman yaşadığı olaylarda kişilik özelliklerini etkileyecektir (TYÖ13). Cümledeki yanlış, zarf-fiil kullanımı ve de gereksiz kelime kullanımından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *büyüdükçe* şeklindedir.

Sen tatile ailenle birlikte gittin. (YTÖ11) Cümledeki yanlış, gereksiz edat kullanımından kaynaklanmaktadır. Sadece ailenle demek yeterlidir.

Teknoloji bizim hayatımızda kolaylaştırıyor. (YTÖ5) Cümledeki yanlış, hal ekinin yanlış kullanımından kaynaklanmaktadır. Doğrusu *hayatımızı* şeklindedir.

Tablo 6

Yazma ve konuşma becerilerinde söz dizimi yanlışları

Söz dizimi	Toplam
Edat grubu	%11.19
Sıfat-fiil grubu	%9.81
Zarf- fiil grubu	%4.70
Bağlama grubu	%29,30
İsim tamlaması	%13,73
Sıfat tamlaması	%5.27
İyelik grubu	%7.50
Öge dizilişleri	%5.50
İsim- fiil grubu	%13
Toplam	%100

Tablo 6’da görüldüğü gibi Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinde 257 adet söz dizimi yanlış tespit edilmiştir. Buna göre öge dizilişiyle ilgili yanlışlar %5.50, kelime gruplarında isim tamlaması %13.73, sıfat tamlaması %5.27, isim-fiil grubu %13, sıfat-fiil grubu %9.81, zarf-fiil grubu %4.70, bağlama grubu %29.30, edat grubu %11.19, iyelik grubu %7.50 oranındadır. Bu kelime grupları içerisinde en fazla yanlışın %30 yanlış oranı ile bağlama grubunda yapıldığı tespit edilmiştir.

4. SONUÇLAR

Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen orta seviyedeki (B1- B2) Yemenli öğrencilerin üretim (konuşma ve yazma) dil becerilerde yaptıkları hatalar araştırılmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Yemenli öğrencilerin yazılı sınav kâğıtlarında ve sözlü sınav ses kaydında tespit edilen yanlışlar ses bilgisi, anlam bilgisi ve söz dizimi olarak üç ana başlığa ayrılmıştır. Yemenli öğrencilerin söz konusu üç ana başlıkta yaptıkları yazma ve konuşma becerisi yanlışları toplamda 575 adet olarak saptanmıştır. En fazla yanlışın %44,70’lik (257) oranı ile söz diziminde olduğu tespit edilmiştir. Ses bilgisinden %35,82 (206) ve anlam bilgisinden %19,48 (112) oranında yanlış bulunmuştur. Sonuçlara göre en fazla yanlışın söz diziminde yapıldığı görülmektedir. Söz dizimi içerisinde de en çok yanlış bağlama grubu, isim tamlaması ve isim- fiil grubunda yapılmaktadır. Ses bilgisi de ikinci en fazla yanlış yapılan bölümdür. Ses bilgisinde en fazla ünlü uyumu ve kelimenin telaffuzunda yanlış yapılmaktadır. Arapça ve Türkçenin sesli harfleri farklı olduğu için Yemenli öğrenciler hem yazma becerisinde hem de konuşma becerisinde yanlış telaffuzda bulunmaktadır. Aynı zamanda Gökteş ve Karataş’ın (2022) “Sudan’da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi” başlıklı araştırmasında belirttiği gibi Sudanlılar, Türkçeyi öğrenirken bu kelimeleri kendi dillerindeki anlamı veya şekliyle kullanabilmektedir. “Ta-yı merbuta” olarak adlandırılan ve kelime sonunda yer alan “t” sesinin Arapçada söylenmeyip Türkçede söylenmesi konusu, Sudanlıların Türkçe öğrenirken yaptıkları olumsuz aktarımların başında gelmektedir. Sudanlılar

“teslimiyet, samimiyet, cahiliyet, aciliyet” gibi kelimeleri Arapçadaki gibi telaffuz etmektedir. Nitekim Arapça ana dili olan öğrenciler daha fazla konuşma becerisinde yanlış yapmıştır. Anlam bilgisinde ise diğerlerine nazaran yanlışlar daha azdır. Bu grup içerisinde ise en fazla yanlış kelimenin kullanımıyla ilgilidir.

Hata sayılarının bu derece fazla olmasının sebeplerinden biri Yemenli öğrencilerin Türkçe öğrenirken Türklerle ve diğer yabancı öğrenciler ile vakit geçirmemeleridir. Ana dili Türkçe olup Arapça bilmeyen öğrenciler ve ana dili Arapça dışında bir dil olan yabancı öğrencilerin iletişim kurabilecekleri ortak dil Türkçe olmaktadır. Yemenli öğrenciler açısından değerlendirildiğinde Arapça bilmeyen öğrencilerle daha çok vakit geçirmenin Türkçe konuşma becerisinin gelişmesinde etkili olacağı söylenebilir.

Yemenliler ve diğer Arap ülkelerinden gelen öğrenciler hariç Sakarya üniversitesinde Türkçe eğitimi alan öğrencilerin çoğu Türkçenin lehçeleri olan ya da Türkçeye aynı dil ailesi içinde yer alan dilleri konuşmaktadırlar. Azerbaycan’dan, Türkmenistan’dan Kazakistan’dan, gelen öğrenciler gibi. Ana dillerinin yakınlığı sebebiyle Türkçeyi daha çabuk öğrenen bu öğrencilerle vakit geçirmenin de Yemenli öğrencilerin dil öğrenimini olumlu yönde etkileyeceği de değerlendirilebilir.

Akkaya ve Gün’ün (2016), “Araplara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar: Ürdün Örneği” araştırmasında da belirttiği gibi alfabe farklılığından kaynaklanan sorunlar dikkate alınarak Arap öğrencilerin Türk alfabesini öğrenme çalışmalarına daha fazla yer verilebilir. Böyle bir yol izlenmesiyle Arap öğrencilerin konuşma ve yazma becerileri başta olmak üzere bütün dil beceri alanlarında daha etkili ilerlemeleri sağlanabilir.

Söz konusu hataların olmasında öğrenci boyutu olduğu gibi öğretmen boyutu da vardır. Nitekim her gün yaklaşık 6 saat, haftanın 30 ders saatinde Yabancılar için İstanbul Türkçe öğretim setleri üzerinden Türkçe öğretilmeye çalışılmaktadır. Öğretmenin sadece kitaptaki metin ve etkinliklerle yetinmemesi gerekmektedir. Kitapta işlediklerinin yanına öğrencilerin bir araya gelip konuşmalarını sağlayacak ek ödevler vermeli ve bu ödevler sınıf içerisinde öğrencilerle birlikte değerlendirilmelidir. Böylece her öğrenci veya öğrenci grubu diğerinin hatasını bulurken kendisi de öğrenecektir. Bu yöntem öğrencilerin derse katılımını da sağlayacaktır.

4.1 Öneriler

Yemenli öğrencilere yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanındaki problemlere şu çözüm önerileri getirilebilir:

1. Türkiye’de genel olarak yabancılara Türkçeyi öğretirken görevli öğretim elemanlarının en azından orta seviyede yabancı dil (Arapça veya İngilizce) bilmeleri gerekmektedir.
2. Yemenli öğrencilere Türkçe öğretiminde daha çok yazma ve konuşma becerileri verilmelidir.
3. Bu çalışma Sakarya Üniversitesi Türkçe öğretim merkezinde eğitim alan tüm kur düzeyindeki öğrencilere ve diğer dil beceri alanlarını da kapsayacak şekilde yapılmalıdır.
4. Eğitim esnasında öğrenci de öğretmen de sınıfta ve sınıf dışında devamlı olarak Türkçe konuşmalı, öğrencinin eksik kaldığı ve zorlandığı yerlerde ek çalışmalar yapılmalıdır.
5. Yazma ve konuşma becerileri ders kitaplarındaki konular ile sınırlı kalmamalıdır. Ya kitaplarda sınıf içi diyalogu artıracak grup etkinlikleri yer almalı ya da öğretmen ek ödev olarak yazma ve konuşma becerilerini geliştirecek etkinlikler vermelidir.
6. Türkçe’nin anadili Arapça olan öğrencilere öğretiminde dil becerileri teşvik etmek için çeşitli etkinlikler ve kaynaklar kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açık, F. (2008). Türkiye'de Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*, 1-11. Erişim tarihi: 14.09.2014.
- Akkaya, A. ve GÜN, M. (2016). Araplara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar: Ürdün Örneği. *Electronic Turkish Studies*, 11(19), 9-18.
- Arı, Ş. (2011). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaştırmalı Yöntem. G. Üniversitesi (Dü.), *X. Uluslararası Dil, Yazın ve Deyiş bilim Sempozyumu* içinde (s. 123-127). Ankara: Bizim Büro Basımevi.
- Candaş-Karababa, Z. C. (2009), Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 265-277.
- Elturan, B. (2019). *Türkiye'de Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Dil Becerileri Yanlış Analizleri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Fraenkel, J.R., Wallen, N.E. ve Hyun, H.H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (Eight Edition). New York: McGraw-Hill.
- Göçer, A. (2015). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Konuşma Becerisinin Kazandırılması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 21-36.
- Göktaş, B. ve Karataş, F. (2022), Sudan'da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. *Uluslararası yabancı dil olarak Türkçe öğretimi Dergisi*, 5(1), 26-54.
- İnan, K. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen İranlıların Yazılı Anlatımlarının Hata Analizi Bağlamında Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 9(9), 619-649.
- Karaağaç, G. (2013). *Türkçenin söz dizimi* (5 b.). İstanbul: Kesit Yayınları.
- Kırmızı, B. (2013). Almanca derslerinde metne dayalı dil bilgisi öğretiminin on birinci sınıf öğrencilerinin dil bilgisi başarısına etkisi. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 805-821.
- Melanhoğlu, D. (2012). Yabancılara Türkçe öğretenlerin hâl eklerinin öğretimine ilişkin görüşleri: Nitel bir araştırma. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 2401-2411.
- Özbay, M. ve Çetin, D. (2011). Dinleme Becerisinin Geliştirilmesinde Prozodik Farkındalığın Önemi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26,155-175.
- Shumin, K. (2002), Factors to consider: Developing adults EFL students' speaking abilities. In J. C. Richards ve W. A. Renandya (Ed.), *Methodology in language teaching: An anthology of current practice* (ss. 204-212). Cambridge: Cambridge University Press.
- Ülper, H. ve Çetinkaya, G. (2016). Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Yazılı Taslak Metinlerine Yönelik Geribildirim Almaya İlişkin Beklentileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), 1-17.
- Yakıcı, A., Yücel, M., Doğan, M., ve Yelok, V. S. (2010). *Üniversiteler için Türk dili ve kompozisyon bilgileri*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Extended Abstract

While teaching a foreign language, the native language of the learners has an important role in this process. An individual's mother tongue can not only help him or her while learning the learned language, but also create many difficulties. Yemeni students, who have started to learn Turkish as a foreign language, have a grammatical knowledge and a world of concepts based on their mother tongue, Arabic. This situation creates many problems in teaching Turkish as a foreign language to Yemeni students. These problems are mainly due to the differences between Turkish and Arabic. The aim of this study is to try to make an evaluation on the problems that Yemeni students studying at the intermediate level (B1-B2) at Sakarya University Turkish Teaching Center (TÖMER) encounter in both writing and speaking skills, which are language skills for teaching Turkish. An examination will be made on which stages Yemeni students have difficulty in teaching Turkish as a foreign language, and whether writing or speaking skills are more difficult for them. As a result of the review, it will be tried to find solutions to these problems. As a result of the research, it was determined that the speaking and writing skills of Yemeni students in Turkish teaching were not sufficiently developed, the rules of speaking and writing were not understood enough, they could not learn Turkish words and sentences without mistakes, the grammar rules were not learned enough and the expression was not clearly understood by the students. It has been determined that the reason for these deficiencies is the phonetic, semantic and grammatical differences between the mother tongue and the learned language, and the fact that the student and the teacher do not make all the necessary efforts in the education process. The limitations of the research are as follows: The research was limited to the expression (writing and speaking) skills of Yemeni students studying at the intermediate level (B1-B2) at Sakarya University Turkish Teaching Center (TÖMER) in the 2021-2022 academic year, and the demographic information forms and mistakes made by these students in their speech.